

еклами та
одержати
ів доходів,
икий дефі-
і говорити

школи? То-
культура і
опиняться
величезної
х незміцні-
читься на
тільки в

споруди,
і умови ро-
юджеті сі-

им кроком
ати шефет-
лкових ор-
ячо-юнаць-

ня про ви-
ного стра-
і навчаль-
де під силу

штів. При
ілок ство-
і спорту.
ші внески
у БМТ-1,
Боярського

ремонтного
кналадка,
організацій
еспублікан-
вих колек-

України з
ні фонду.
0700809 в
анку Ки-

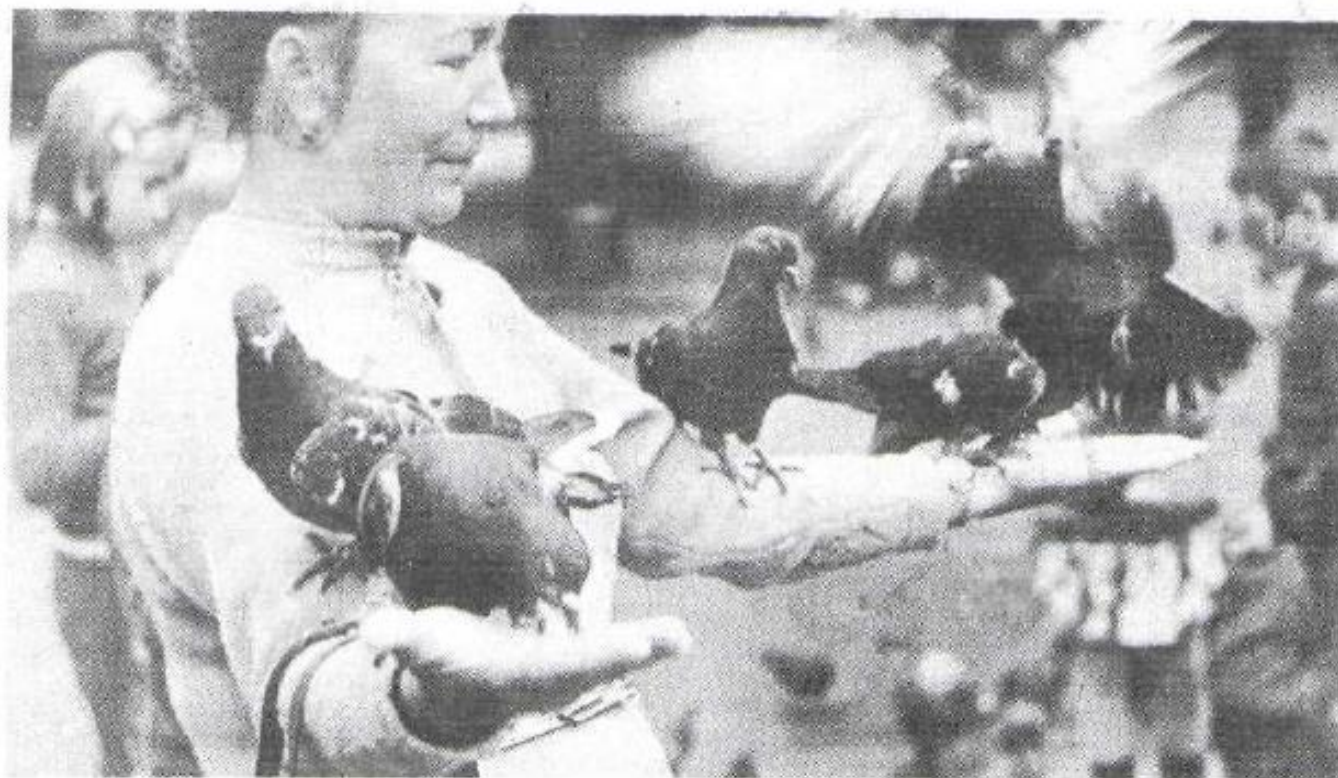
і спорту»,
ій справі
жений по-
уху проф-

вництво і
бази, по-
ах, серед
допомогу
вми.

Київської
ка могла б
ту.

огі фізич-
тей і під-
еспубліки:
ДОБРОЇ

ади ВДФСТ
член пре-
туту СРСР,
лок з ху-
ктиву фіз-

ДОВІР'Я.

Фото Г. ЄЖЕЛОВА (Миколаїв).

Повідомляє репортер

«Розкажіть про нашу Оленку...»

Ці слова з листа вінничанки М. А. Ямкової до редакції нашої газети — по суті, і відгук на публікації «Людина-рентген» («РГ» за 13.04.89 р.) та «Чи існує «людина-рентген»?» («РГ» за 3.08.89 р.), це і розповідь про своє горе, про надії на радість.

А втім, надамо слово самій Марії Андріївні:
«Після важкої хвороби у десятирічному віці дочка Оленка повністю втратила зір. Зрозумійте моє горе і мій відчай. Де тільки не була з дитиною: у С. Федорова в Москві, у Києві, в Одесі. Нею займалися найкращі спеціалісти. А в дитини як була одна сірість в очах, так і залишалася. Пройшло п'ять безплідних років поїздки до лікарів, після яких втратила надію на краще. Так мені і говорили: чуда не жди, таке не виліковується.

І ось для того, щоб полегшити долю дитини, вирішила навіть на шкідливу зарплаті поміняти місце роботи — перейшла працювати в УТОС, куди рано чи пізно прийде Оленка. Випадково зустрілася в червні ц. р. з Крешнім (керівником Вінницького експериментального центру «Атлант» при Академії медичних наук СРСР. — В. Л.). Він сказав, що може допомогти. Я цьому не повірила. Однак у відчай хапаєшся за соломинку. З дочкою спочатку займався Станіслав Поляруш, а зараз — Микола Ванюлюк. Знаю, вони не мають спеціальної педагогічної освіти, але скільки у них природного таланту, терпіння, уміння, не роздратовуючись, десятки, сотні разів повторювати різні вправи!

Пройшло п'ять місяців, та вже є незабавний результат. Якщо Оленка раніше не бачила нічого, то тепер вона навчилася розрізняти кольори, обриси предметів, орієнтуватися в кімнаті. Навіть, буває, і на екрані телевізора розрізняє кольори. Яка це радість для нас, батьків, і надія для дочки! Вона з нетерпінням чекає приходу Миколи Ванюлюка, старанно виконує всі його вказівки. Наша сім'я повірила в те, що Оленка, дякуючи старанням цих добрих людей, знайде своє місце в житті».

дорозі. Скажімо, відрізняє машини вантажні і легкові, говорить, яких вони кольорів.

До розмови підключається Марія Андріївна, котра якраз прийшла на обід.

— Знаєте, наскільки мені зараз легше з Оленкою! Вона тепер упевнено ходить по вулиці, добре орієнтується в громадському транспорті. Основне ж, наші друзі-біодіагности збудили в Оленки жвавий інтерес до навколишнього світу. Думаю, різниця між вічною сірістю і світом в кольорах кожному зрозуміла.

Про мету експерименту, який проводиться з Оленкою Ямковою, розмовляю з керівником вінницького експериментального центру «Атлант» при Академії медичних наук СРСР К. М. Крешнім.

— Я вже говорив, що біодіагности бачать внутрішні органи людини не очима, а опосередковано. Біологічні випромінювання пацієнта вони вловлюють екстрарецепторами шкіри, і ці випромінювання складним шляхом трансформуються в зорові образи. Як це відбувається, ми не знаємо, — наука ще не дослідила цей складний «технологічний»

ктиву фа-
ної авіації.
ди ВДФСТ
нений май-
бізкультур-
у «Восход»
арафон».

и профспі-
о слюсарів-

У
И

котрий у
ав жодної
олі, не зра-
в матчі з
ти з Віль-
верте міс-
право во-
у знову ви-
ФА. Мож-
ельківчусу
арікати на
жнародних
ідопічних?
іших замк-
ски. Пере-
дну арену
в тому ра-
ть Кубок
ють клуби,
аозаводців

а шістка
віді евро-
рнірів. Але
звершуєть-
клуби ви-
1/8 фіналу
РСР. На-
жці визна-
двох зуст-
і чужому
а участю
«Чорномо-
(Москва),
«Динамо»
» — «Ме-
— «Крила

1	М	О
3	49	19 44
5	47	27 42
6	44	27 38
8	39	29 36
6	40	26 35
0	40	41 31
0	30	33 30
2	31	26 30
2	35	33 29
2	28	35 27
4	27	32 25
4	25	41 24
0	20	38 24

ХТО уважно читав кореспонденцію «Чи існує «людина-рентген?», пам'ятає: там йшлося, зокрема, що К. М. Крепкий разом із своїми помічниками проводить експеримент із сліпими людьми, котрі раніше бачили. Мета його — навчити незрячих орієнтуватися в просторі, бачити кольори, а найздібніших відібрати для роботи біодіагностами. Лист матері Оленки якраз про це. Разом з Миколою Ваколюком я біля дверей квартири Ямкових. Відкриває Оленка, бо ж мама на роботі.

— Покажи, як ти виконала домашнє завдання, — звертається до неї Микола.

Потім він пояснив, що одним із домашніх завдань було пройти в двері і не зачепити одвірків. Оленка, випрямивши плечі, проходить у двері кілька разів, проходить вільно, і Микола хвалить її за старання. Це його оцінка.

Виймаю блокнот. І тут навчитель говорить: «Скажи, що дядько тримає в руці?» Оленка, трішки завагавшись, відповідає: «Прямокутник».

— А якого кольору? — наступне запитання.

Пауза — хвилину, другу... І ми в напруженні! Оленка для орієнтації тримає в руках кубик Рубика. Вона вже розрізняє, які кольори на його гранях.

Наші консультації

Право і обов'язок

Моя заробітна плата сторожа разом з пенсією становить 132 карбованці. Я подав довідку про розмір заробітної плати в музичну школу, де навчається моя дочка на баяні, для того, щоб як малооплачуваному зменшити плату за її навчання. Однак директор школи заявив, що, як і раніше, я повинен платити по 17 карбованців. При цьому документ на підтвердження своїх слів він не показав. Не виявилось документа з цього питання і у відділі культури міськвиконкому.

Ф. ФЕДОСОВ.

Ровенська область.

Насамперед, шановний Федо-

— Даю підказку, — продовжує Ваколюк. — Такий колір є на кубіку.

Повагом дівчинка відповідає: «Бордовий». Справді, якраз такого кольору і був мій записник. Миколі, видно, хотілося, щоб я на всі сто процентів переконався, що його підопічна таки не вгадує, а каже насправді про те, що бачить. На його запитання вона відповіла, що я прийшов у сірому костюмі і що на грудях у мене є щось біле — то були білі смужки джемпера.

Оленка довірливо доторкується до плеча Миколи і каже: «Сьогодні ти в другому светрі. На ньому багато синього».

— Буває, що всна і плутає кольори, наприклад — зелений із синім, а найбільше білий із жовтим. Однак, коли добре відпочине і знаходиться в невимушеній обстановці, особливо коли поруч є мама, то помилок майже не буває. Нещодавно Оленка, її мама та я йшли по вулиці до школи. Марія Андріївна запитую: «Скажи, якого кольору оці куші?» Оленка відповідає: «Я бачу синє». Мати вже готова була обуритися. Однак я побачив, що дівчинка права. У тих кушах висіла синя футболка — хтось із хлопчиків закинув. У більшості вона правильно називає й ті предмети, які зустрічаються їй на

процес організму. До речі, ми тільки на підступах до розгадки можливостей нашого організму, тільки накопичуємо факти, і то часто наосліп. Здібна людина, навіть і незряча, може бути біодіагностом, добре встановлювати, які травми, біологічні порушення є в людини. Оленка Ямкова подає в цьому плані надію. Це не перший наш експеримент. Працювали ми з сліпим підопічним із Магнітогорська. Йому було 25 років. Виявився він із важким сенсорним сприйняттям. І нічого в нас не вийшло. Але й негативний результат — теж результат. Ми розробили новий підхід до цієї категорії людей. До речі, з Оленкою Ямковою опрацьовуємо методику нашої роботи із сліпими. Не думаємо, що вона допоможе всім, але навіть нехай частина сліпих навчиться розрізняти кольори, орієнтуватися в просторі — і це буде немалою справою. До речі, ця робота тримається тільки на ентузіазмі нашого маленького колективу.

Не минає і дня, щоб я не подзвонив до Оленки. По її голосу відразу впізнаю, чи був у неї сьогодні Микола Ваколюк, чи ж має прийти. Щоб сталося диво, п'ятнадцятирічна дівчинка каторжно працює. Від душі — успіху тобі, Оленко!

В. ПАЛАМАРЧУК,
кор. «Робітничої газети».

Вінниця.

«Материнська слава», інвалідів І і II групи від загального захворювання, а також діти малозабезпечених сімей, в яких середній сукупний дохід на одного члена сім'ї не перевищує 60 карбованців на місяць. На 30 процентів звільняються від оплати діти багатодітних сімей (троє і більше дітей до 18-річного віку).

Працюю транспортним робітником і за сумісництвом початальником в одній організації. При виході на пенсію чи включатиметься в зарплату для нарахування пенсії заробітна плата, одержана за роботу за сумісництвом?

П. ПЕРЕЦЕВ.

Свердловськ,
Ворошиловградська область.

Шановний Петре Івановичу,